

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการคืนหลักประกันอาคาร
และอาคารตอบโต้การท่วมตลาด

กรมศุลกากรได้มีหนังสือที่ กค ๐๖๐๕/๐๕๘๖๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติการตอบโต้การท่วมตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่เป็นอุปสรรคต่อการยกเว้นกฎกระทรวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการคืนอาคารตอบโต้การท่วมตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ มีประเด็นปัญหาดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การคืนอาคารตามมาตรา ๓๑ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาการท่วมตลาดฯ ขอให้กรมศุลกากรเรียกหลักประกันอาคารตามพระราชบัญญัติการตอบโต้การท่วมตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว กฎหมายมาตรานี้ไม่ได้บัญญัติว่าให้คืน เหมือนเช่นมาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๒ กรมศุลกากรจึงไม่อาจยกเว้นกฎกระทรวงให้คืนอาคารสำหรับกรณีนี้ได้ ไม่ว่าจะป็นกรณี มาตรา ๕๓ ประกอบมาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๕๔ ประกอบมาตรา ๓๑ เป็นต้น

ประเด็นที่สอง ในเรื่องดอกเบี้ย กรมศุลกากรมีความเห็นว่า ไม่ว่าจะป็นหลักประกันอาคาร หรือ อาคารตอบโต้การท่วมตลาด ไม่มีบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัตินี้ให้คืนดอกเบี้ยด้วย ไม่ว่าจะกรณีคณะกรรมการเรียกเก็บอาคารชั่วคราวหรือหลักประกันการชำระอาคารชั่วคราว ตามมาตรา ๔๑ หรือกรณีที่คณะกรรมการมีคำวินิจฉัยขั้นที่สุดว่ามีการเรียกเก็บอาคารตอบโต้การท่วมตลาดตามมาตรา ๔๙ ซึ่งในวรรคสามของบทบัญญัติทั้งสองได้บัญญัติให้นำบทบัญญัติพระราชบัญญัติศุลกากรฯ และพระราชบัญญัติพิกัดอัตราศุลกากรฯ มาใช้บังคับในการเรียกเก็บอาคารดังกล่าวไว้ก็ตาม

ประเด็นที่สาม จากบทบัญญัติมาตรา ๔๑ วรรคสามและตามมาตรา ๔๙ วรรคสาม ที่ให้นำบทบัญญัติกฎหมายว่าด้วยศุลกากร และกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรมาใช้บังคับแก่การเรียกเก็บอาคารกับอาคารชั่วคราวนั้น หากมีกรณีผู้ที่ต้องชำระอาคารชั่วคราวหรืออาคารตอบโต้ ผิดนัดไม่ชำระตามกำหนด กรมศุลกากรจะเรียกเก็บเงินเพิ่มตามมาตรา ๑๑๒ จัตวา ที่ระบุให้เก็บในอัตราร้อยละ ๑ ต่อเดือนได้หรือไม่ หากเรียกเก็บได้ การคิดเงินเพิ่มจะคิดตั้งแต่วันตรวจปล่อย ตามมาตรา ๑๑๒ จัตวา ระบุไว้ หรือคิดตั้งแต่วันครบกำหนดให้ชำระ กรมศุลกากรมีความเห็นเบื้องต้นว่า เงินเพิ่มสามารถเรียกได้ แต่การคิดเงินเพิ่มจากเวลาใดยังมีปัญหาในทางปฏิบัติ ซึ่งต้องการความชัดเจนเพื่อจะไปออกประกาศกรมศุลกากร และคำสั่งทั่วไปกรมศุลกากรให้ผู้ที่ชำระอาคารชั่วคราวหรืออาคารตอบโต้ฯ และเจ้าหน้าที่กรมศุลกากรเองปฏิบัติ ได้ถูกต้อง

ต่อมา กรมการค้าต่างประเทศ มีหนังสือด่วนมากที่ พณ ๐๓๑๗/๔๔๗๗ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๔ ขอรื้อในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการคืนหลักประกันอาคาร และการ

กำหนดรูปแบบของการออกคำสั่งคณะกรรมการพิจารณาการทุ่มตลาดและการอุดหนุนในการเรียกเก็บและการคืนหลักประกันอากร อากรชั่วคราวและอากรตอบโต้การทุ่มตลาด หลังจากนั้นได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๓๑๗/๔๘๔๓ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ ขอเปลี่ยนแปลงข้อหาหรือปัญหาข้อกฎหมายบางประเด็น ซึ่งมีประเด็นปัญหาดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ในกรณีที่คณะกรรมการฯ มีคำขอให้กรมศุลกากรเรียกหลักประกันอากรไว้ตามมาตรา ๓๑ แต่ไม่มีบทบัญญัติไว้ชัดเจนว่าให้คืนหลักประกันอากร ในกรณีนี้ เมื่อคณะกรรมการฯ มีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๕๓ หรือตามมาตรา ๕๔ แล้ว คณะกรรมการฯ มีคำขอให้กรมศุลกากรเรียกอากรตอบโต้การทุ่มตลาดและหรือให้คืนหลักประกันอากร เช่นเดียวกับที่มีคำขอให้เรียกเก็บได้หรือไม่

ประเด็นที่สอง เมื่อคณะกรรมการฯ มีคำวินิจฉัยให้วางหลักประกันอากรชั่วคราวตามมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ หรืออากรตอบโต้การทุ่มตลาด ตามมาตรา ๔๙ ประกอบกับมาตรา ๕๑ และมาตรา ๔๙ ประกอบกับมาตรา ๕๒ รูปแบบคำสั่งให้เรียกเก็บหลักประกันการชำระอากรชั่วคราวและอากร พร้อมคำวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ ในการใช้มาตรการตอบโต้ให้ออกเป็นประกาศคณะกรรมการพิจารณาการทุ่มตลาดและการอุดหนุนได้หรือไม่ และขอทราบความเห็นเกี่ยวกับถ้อยคำที่ใช้ในร่างประกาศโดยเฉพาะการเรียกเก็บอากรให้มีผลย้อนหลังรวมทั้งการคืนหลักประกันการชำระอากรชั่วคราวที่เรียกเก็บไว้แล้ว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้เชิญผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร) และผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าต่างประเทศ) มาชี้แจงข้อหาหรือเพื่อทราบปัญหาให้ชัดเจนขึ้น

ในการพิจารณาข้อหาหรือของกรมศุลกากรและกรมการค้าต่างประเทศนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้พิจารณาบทบัญญัติต่างๆ ของพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นหลัก ซึ่งพระราชบัญญัตินี้กำหนดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อ VI ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า ค.ศ. ๑๙๙๔ (Agreement on Implementation of Article VI of GATT 1994)^๑ ที่ประเทศไทยมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตาม จึงได้นำความตกลงดังกล่าวมาพิจารณาประกอบด้วย เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติของกฎหมายและความตกลงที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่า การดำเนินการต่างๆ ตามกฎหมายว่าด้วยการตอบโต้การ

^๑ หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติป้องกันการทุ่มตลาด พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวบางประการไม่เหมาะสมกับการขยายตัวและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและการค้าของประเทศ ไม่มีหลักการเรื่องการตอบโต้การอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศที่นำเข้ามายังประเทศไทยและไม่สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน สมควรบัญญัติกฎหมายขึ้นใหม่ให้มีมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศที่นำเข้ามาในประเทศเพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศและให้สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ทุ้มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศมีทั้งที่อยู่ในอำนาจของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งมีกรมการค้าต่างประเทศและคณะกรรมการพิจารณาการทุ้มตลาดและการอุดหนุนเป็นหน่วยงานหลัก โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้รักษาการตามกฎหมายและมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการใด ๆ เกี่ยวกับการพิจารณาการทุ้มตลาด การพิจารณาการอุดหนุน การพิจารณาตอบโต้การทุ้มตลาด และตอบโต้การอุดหนุนได้^๒ และส่วนที่อยู่ในอำนาจของกระทรวงการคลัง โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง^๓ เป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของกรมศุลกากรกับให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับการคืนอากร หรือหลักประกันการชำระอากรตามมาตรา ๑๑^๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้

สำหรับการพิจารณาตอบโต้การทุ้มตลาดและการอุดหนุน ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาการทุ้มตลาดและการอุดหนุน^๕ เป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับ การเรียกเก็บและการคืนหลักประกันอากรตามมาตรา ๓๑^๖ มาตรา ๔๑^๗ มาตรา ๔๙^๘

^๒ มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการใด ๆ เกี่ยวกับการพิจารณาการทุ้มตลาดการพิจารณาการอุดหนุน การทบทวน มาตรการตอบโต้ รวมทั้งการดำเนินการใด ๆ อันเกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้ได้เท่าที่ไม่ขัด หรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่เหมาะสม กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งนั้นจะกำหนดให้กรณีหนึ่งกรณีใด อาจจะทำได้โดยออกเป็นประกาศกระทรวงพาณิชย์ก็ได้

^๓ มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของกรมศุลกากร และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๑ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ มาตรา ๑๑ การคืนอากรหรือหลักประกันการชำระอากรตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๕ มาตรา ๗๓ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาตอบโต้การทุ้มตลาดและการอุดหนุนตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ให้ความเห็นชอบในการทำความตกลงเพื่อระงับการทุ้มตลาดหรือการอุดหนุน
- (๓) ให้คำแนะนำในการออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

^๖ มาตรา ๓๑ เมื่อมีการประกาศไตสวนการทุ้มตลาดและความเสียหายตามมาตรา ๓๙ แล้ว หากพฤติการณ์มีเหตุอันควรเชื่อว่าในขั้นที่สุดอาจต้องมีการเรียกเก็บอากรตอบโต้การทุ้มตลาดตั้งแต่ก่อนวันใช้บังคับมาตรการชั่วคราว คณะกรรมการอาจขอให้กรมศุลกากรเรียกหลักประกันอากรตามพระราชบัญญัตินี้สำหรับสินค้าที่ถูกพิจารณาที่นำเข้ามาตามระยะเวลาที่กำหนดได้ ในการนี้ ให้กรมศุลกากรมีอำนาจเรียกหลักประกันตามจำนวนที่คณะกรรมการมีคำขอ

^๗ มาตรา ๔๑ ในกรณีที่คณะกรรมการมีคำวินิจฉัยเบื้องต้นว่ามี การทุ้มตลาดและมีความเสียหาย ถ้าขณะนั้นปรากฏว่ามีความจำเป็นต้องป้องกันความเสียหายแก่อุตสาหกรรมภายใน คณะกรรมการอาจ

มาตรา ๕๓^๙ มาตรา ๕๘^{๑๐} และมาตรา ๕๙^{๑๑} ของพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการ

ใช้มาตรการชั่วคราวโดยประกาศเรียกเก็บอากรชั่วคราวหรือหลักประกันการชำระอากรชั่วคราวดังกล่าวได้

อากรชั่วคราวที่เรียกเก็บตามวรรคหนึ่ง จะต้องไม่สูงกว่าส่วนเหลือของการทุ่มตลาดที่ประเมินขณะที่มีคำวินิจฉัยเบื้องต้น

ในกรณีที่มีการใช้มาตรการชั่วคราว ให้นำบทบัญญัติกฎหมายว่าด้วยศุลกากรและกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรมาใช้บังคับแก่การเรียกเก็บอากรชั่วคราวเสมือน อากรดังกล่าวเป็นอากรขาเข้าตามกฎหมายนั้น และอากรชั่วคราวที่เก็บได้รวมทั้งเงินที่บังคับจากหลักประกันการชำระอากรนั้นให้เก็บรักษาไว้เพื่อปฏิบัติตามมาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๒ จนกว่าจะสิ้นเหตุที่จะต้องปฏิบัติตามมาตราดังกล่าว

๙ มาตรา ๔๙ ในกรณีที่คณะกรรมการมีคำวินิจฉัยขั้นที่สุดว่าให้มีการเรียกเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาด อัตราอากรตอบโต้การทุ่มตลาดนั้นให้กำหนดได้เพียงเพื่อขจัดความเสียหายและจะเกินกว่าส่วนเหลือของการทุ่มตลาดมิได้

อากรตอบโต้การทุ่มตลาดต้องกำหนดให้เหมาะสมกับผู้ส่งออกจากต่างประเทศแต่ละรายที่ทุ่มตลาดโดยไม่เลือกปฏิบัติ เว้นแต่เป็นการดำเนินการตามความตกลงเพื่อระงับการทุ่มตลาดตามส่วนที่ ๕ ของหมวด ๕

ในกรณีที่มีการเรียกเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดจากสินค้าใด ให้นำบทบัญญัติกฎหมายว่าด้วยศุลกากรและกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรมาใช้บังคับกับการเรียกเก็บอากรดังกล่าวเสมือนอากรนั้นเป็นอากรขาเข้าตามกฎหมายนั้น และอากรตอบโต้การทุ่มตลาดที่เก็บได้ให้เก็บรักษาไว้เพื่อปฏิบัติตามมาตรา ๕๙ จนกว่าจะสิ้นเหตุที่จะต้องปฏิบัติตามมาตราดังกล่าว

๑๐ มาตรา ๕๓ ในกรณีที่มีการใช้มาตรการตามมาตรา ๓๑ คณะกรรมการอาจกำหนดให้เรียกเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดหลังจากวันประกาศใช้แล้วแต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันก่อนวันที่ใช้มาตรการชั่วคราวก็ได้ ถ้าปรากฏข้อเท็จจริงต่อไปนี้

(๑) เคยมีการทุ่มตลาดสินค้ารายนั้นและมีความเสียหายหรือผู้นำเข้าได้รู้หรือควรได้รู้ว่า ผู้ส่งออกจากต่างประเทศได้ทุ่มตลาดและอาจมีความเสียหาย และ

(๒) ความเสียหายได้เกิดขึ้นจากการเร่งนำเข้าสินค้าทุ่มตลาดเป็นจำนวนมากภายในเวลาอันสั้น ซึ่งจากช่วงเวลา ปริมาณการนำเข้าและพฤติการณ์อื่นที่เกี่ยวข้องชี้ให้เห็นว่าจะบั่นทอนผลการใช้บังคับอากรตอบโต้การทุ่มตลาดเป็นอย่างมาก หากไม่กำหนดให้มีการเรียกเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดก่อนวันที่ใช้มาตรการชั่วคราว

ก่อนการเรียกเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดตามวรรคหนึ่ง ต้องให้ผู้นำเข้าได้มีโอกาสเสนอความเห็นด้วย

๑๑ มาตรา ๕๘ ผู้ส่งออกจากต่างประเทศหรือผู้ผลิตสินค้าในต่างประเทศรายใดซึ่งมิได้ส่งสินค้าทุ่มตลาดเข้ามาในช่วงระหว่างการพิจารณาตอบโต้การทุ่มตลาด อาจขอให้ทบทุนการเรียกเก็บอากรตอบโต้ การทุ่มตลาดสำหรับตนเป็นการเฉพาะรายได้ แต่ผู้ขอทบทุนต้องพิสูจน์ว่าตนไม่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ส่งออกจากต่างประเทศหรือผู้ผลิตสินค้าในต่างประเทศซึ่งอยู่ในบังคับถูกเรียกเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดดังกล่าว ในการนี้ให้นำมาตรา ๒๔ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในระหว่างที่ทบทุนตามวรรคหนึ่งจะเรียกเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดจากผู้ส่งออกจากต่างประเทศหรือผู้ผลิตสินค้าในต่างประเทศดังกล่าวไม่ได้ แต่ถ้าต่อมาคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยว่าการทุ่มตลาดหรือผู้ขอทบทุนมีความเกี่ยวข้องกับผู้ส่งออกจากต่างประเทศหรือผู้ผลิตสินค้าจากต่างประเทศซึ่งอยู่ในบังคับถูกเรียกเก็บอากรตอบโต้การทุ่มตลาดดังกล่าว คณะกรรมการจะกำหนดอากรตอบโต้การทุ่มตลาดสำหรับระยะเวลาที่งดเก็บนั้นก็ได้ และให้นำมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

อุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น เห็นได้ว่า เป็นเรื่องการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ของคณะกรรมการพิจารณาการทุ่มตลาดและการอุดหนุนเป็นหลัก ส่วนกรมศุลกากรจะเรียกหลักประกันอากรตามพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ ก็ต่อเมื่อได้รับคำขอจากคณะกรรมการ ส่วนการกำหนดอัตราอากรที่จะเรียกเก็บว่าจะเป็นเท่าใด และจะต้องเรียกเก็บตั้งแต่เมื่อใดนั้น เป็นอำนาจของคณะกรรมการพิจารณาการทุ่มตลาดและการอุดหนุน กรมศุลกากรเพียงเรียกเก็บหลักประกันอากร อากรชั่วคราวและอากรตอบโต้การทุ่มตลาดตามที่คณะกรรมการมีคำขอเท่านั้น และกฎหมายอันเป็นที่มาของการดำเนินการของกรมศุลกากรในกรณีนี้คือพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๒ เฉพาะในส่วนที่บัญญัติเกี่ยวกับกรมศุลกากรและกฎหมายว่าด้วยศุลกากรและกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร

ส่วนคำว่า "อากร" ตามพระราชบัญญัติตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น ได้นิยามความหมายไว้ในมาตรา ๔ ว่า "อากร" หมายความว่า อากรชั่วคราว อากรตอบโต้การทุ่มตลาด หรืออากรตอบโต้การอุดหนุน แล้วแต่กรณี ซึ่งเมื่อพิจารณาประกอบกับข้อ ๙.๓ ของความตกลงว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อ VI ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า ค.ศ. ๑๙๙๔ (Agreement on Implementation of Article VI of GATT 1994) ที่บัญญัติเรื่องกำหนดและการเรียกเก็บอากรต่อต้านการทุ่มตลาด (Imposition and Collection of Anti-Dumping Duties) ว่า จำนวนอากรต่อต้านการทุ่มตลาดจะต้องไม่เกินส่วนเหลือของการทุ่มตลาดที่คำนวณขึ้นมาภายใต้ ข้อ ๒ ของความตกลงฉบับนี้^{๑๖} การเรียกเก็บอากรต่อต้านการทุ่มตลาดตามกฎหมายนี้จึงทำได้เพียงเพื่อทำให้ความเสียหายของอุตสาหกรรมภายในหมดไป โดยไม่สามารถเรียกเก็บเกินกว่าส่วนเหลือของการทุ่มตลาดได้และไม่สามารถเรียกเก็บดอกเบี้ยใดๆที่เกิดจากการเรียกเก็บอากรดังกล่าว ซึ่งต่างกับอากรปกติ ตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรและกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร

ในประเด็นที่หารือ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การคืนหลักประกันอากรเป็นประเด็นที่กรมศุลกากรและกรมการค้าต่างประเทศหารือมาเป็นประเด็นเดียวกัน คือ กรมศุลกากรจะคืนหลักประกันอากร ตามที่ได้เรียกเก็บ ตามมาตรา ๓๑^{๑๗} ประกอบมาตรา ๕๓^{๑๘} และมาตรา ๕๔^{๑๘} ได้หรือไม่ และอาศัยบท

^{๑๖} มาตรา ๕๙ ผู้นำเข้าอาจขอคืนอากรตอบโต้การทุ่มตลาดในขณะหนึ่งขณะใดได้ ถ้าผู้นำเข้าพิสูจน์ได้ว่า ไม่มีส่วนเหลือของการทุ่มตลาด หรือส่วนเหลือของการทุ่มตลาดลดลงต่ำกว่าอากรตอบโต้การทุ่มตลาดที่ใช้บังคับ

การขอคืนอากรตามวรรคหนึ่งต้องยื่นคำขอต่อคณะกรรมการภายในหกเดือนนับแต่วันชำระอากรดังกล่าว

^{๑๗} ๙.๓ The amount of anti-dumping duty shall not exceed the margin of dumping as established under Article 2

etc.

^{๑๘} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖, ข้างต้น

กฎหมายใด เนื่องจากไม่มีบทกฎหมายกำหนดให้คืนหลักประกันนั้น ในประเด็นนี้ คณะกรรมการ กฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นว่า ในกรณีการคืนหลักประกันอากรที่เรียกเก็บตามมาตรา ๓๑ พระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้บัญญัติกรณีการคืนหลักประกันอากรไว้ แต่บัญญัติให้กรมศุลกากรมีอำนาจเรียกหลักประกัน ตามจำนวนที่คณะกรรมการพิจารณาการทุ่มตลาดและการอุดหนุนมีค่าขอ หากต่อมาเหตุที่จะ เรียกหลักประกันอากรดังกล่าวหมดไปก็ต้องคืนหลักประกันอากรให้กับผู้ที่ถูกเรียกให้วาง หลักประกันอากร ดังนั้น กรมศุลกากรจึงมีหน้าที่คืนหลักประกันอากรแทนคณะกรรมการฯ ทั้งนี้ โดยอาศัยบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดฯ ที่ให้อำนาจคณะกรรมการฯ ในการขอให้กรมศุลกากรเรียกเก็บหลักประกันอากรดังกล่าว ซึ่งย่อมรวมถึงกรณีการขอให้คืนด้วย นอกจากนี้ในการออกกฎกระทรวงกำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการของการคืนอากรนั้น พระราชบัญญัตินี้ก็ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสามารถออกกฎกระทรวงได้ตาม มาตรา ๕ ประกอบกับมาตรา ๑๑ ด้วยแล้ว^{๖๖}

ประเด็นที่สอง ดอกเบี้ย (ข้อหาหรือกรมศุลกากร)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นว่า พระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่ม ตลาดฯ ไม่ได้บัญญัติเรื่องดอกเบี้ยไว้ แต่ถ้าเกิดมีดอกเบี้ยขึ้นอันเป็นผลจากการเรียกเก็บ หลักประกันการชำระอากรหรืออากร คณะกรรมการพิจารณาการทุ่มตลาดและการอุดหนุนก็ย่อม มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับดอกเบี้ยจากการเก็บรักษาหลักประกันการชำระอากร อากร ชั่วคราว และอากรตอบโต้การทุ่มตลาดได้ หากพิจารณาเห็นสมควร อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการ กฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นว่าหากคณะกรรมการพิจารณาการทุ่มตลาดและการอุดหนุนกำหนด หลักประกันอากรให้สอดคล้องกับความตกลงว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อ VI ของความตกลงทั่วไป ว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า ค.ศ. ๑๙๙๔ ที่กำหนดให้ใช้หนังสือค้ำประกันจากธนาคารเป็น หลักประกันแทนการเรียกเก็บเงินสด^{๖๗} โดยพิจารณาประกอบกับทางปฏิบัติของกรมการค้า ต่างประเทศและกรมศุลกากรที่ต้องดำเนินการร่วมกันเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการตอบ โต้การทุ่มตลาดฯ อันเป็นบทบัญญัติหลักมาใช้บังคับกับการตอบโต้การทุ่มตลาดแล้ว กรณีที่ ต่อมาภายหลังต้องคืนหลักประกันการชำระอากร อากรชั่วคราวและอากรตอบโต้การทุ่มตลาดก็จะ ไม่มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาเรื่องดอกเบี้ย

ประเด็นที่สาม เงินเพิ่ม (ข้อหาหรือกรมศุลกากร)

กรณีผู้ที่ต้องชำระอากรชั่วคราวหรืออากรตอบโต้การทุ่มตลาดผิดนัดไม่ชำระ

^{๖๔} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๙, ข้างต้น

^{๖๕} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๐, ข้างต้น

^{๖๖} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓ และ ๔, ข้างต้น

^{๖๗} ๗.๒ Provisional measures may take the form of a provisional duty or, preferably, a security – by cash deposit or bond – equal to the amount of the anti-dumping duty provisionally estimated, being not greater than the provisionally estimated margin of dumping.

ภายในเวลาที่กำหนด กรมศุลกากรจะเรียกเก็บเงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรหรือกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรได้หรือไม่นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นว่า เมื่อได้พิจารณาถึงอำนาจหน้าที่ของกรมศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยการตอบโต้การทุ่มตลาดฯ แล้ว จะเห็นได้ว่าอำนาจเรียกเก็บและกำหนดอัตราต่างๆของหลักประกันและอากร เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาการทุ่มตลาดและการอุดหนุน โดยกรมศุลกากรจะเป็นเพียงหน่วยงานที่ดำเนินการตามคำขอของคณะกรรมการฯ ให้เรียกเก็บหรือคืนหลักประกันอากรหรืออากรแล้วแต่กรณี ดังนั้นหากมีการผิดนัดไม่ชำระอากรหรือไม่วางหลักประกันตามที่คณะกรรมการฯ ร้องขอ คณะกรรมการฯ ก็มีอำนาจที่จะกำหนดมาตรการบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งที่ให้เรียกเก็บอากรดังกล่าว ซึ่งต้องยึดถือวิธีการตามหลักปฏิบัติระหว่างประเทศในเรื่องการพิจารณาการทุ่มตลาดตามความตกลงว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อ VI ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า ค.ศ. ๑๙๙๔ ประกอบด้วย ดังนั้นการเรียกเก็บเงินเพิ่มตามมาตรา ๑๑๒ จัตวา^{๑๔} แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๙ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ ของกรมศุลกากรนั้น กรมศุลกากรจะเรียกเก็บได้ก็ต่อเมื่อ ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งของออกมิได้ชำระอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรและกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรซึ่งเป็นคนละกรณีกับการเรียกเก็บอากรตามกฎหมายว่าด้วยการตอบโต้การทุ่มตลาด

ในส่วนประเด็นข้อหาหรือเรื่องรูปแบบการออกคำสั่งเพื่อเรียกเก็บหลักประกันอากร อากรชั่วคราว และอากรตอบโต้การทุ่มตลาด (ข้อหาหรือกรรมการคำสั่งต่างประเทศ) ซึ่งข้อหาหรือการออกคำสั่งของคณะกรรมการพิจารณาการทุ่มตลาดและการอุดหนุน จะสามารถออกในรูปแบบประกาศคณะกรรมการพิจารณาการทุ่มตลาดฯ ได้หรือไม่ และขอทราบความเห็นเกี่ยวกับถ้อยคำในร่างประกาศที่ได้ส่งมาให้พิจารณาด้วยนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๖) พิจารณาแยกเป็น สองกรณีคือ กรณีการออกคำสั่งของคณะกรรมการพิจารณาการทุ่มตลาดและการอุดหนุนจะออกในรูปแบบประกาศคณะกรรมการฯ ได้หรือไม่นั้น เห็นว่า เมื่อพิจารณาอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาการทุ่มตลาดและการอุดหนุน^{๑๕} ในการพิจารณาตอบโต้การทุ่มตลาด คณะกรรมการฯ จึงมีอำนาจออกคำสั่งใดๆ ตามกฎหมายเพื่อพิจารณาตอบโต้การทุ่มตลาด ซึ่งรูปแบบของคำสั่งคณะกรรมการฯตามกฎหมายว่าการตอบโต้การทุ่มตลาดสามารถเทียบเคียงจาก

^{๑๔} มาตรา ๑๑๒ จัตวา เมื่อผู้นำของเข้าหรือผู้ส่งของออกนำเงินมาชำระค่าอากรที่ต้องเสียหรือเสียเพิ่มให้เรียกเงินเพิ่มในอัตราร้อยละหนึ่งต่อเดือนของค่าอากรที่นำมาชำระโดยไม่คิดทบต้นนับแต่วันที่ได้ส่งมอบหรือส่งของออก จนถึงวันที่นำเงินมาชำระ แต่มิให้เรียกเก็บเงินเพิ่มดังกล่าวในกรณีที่มีการชำระอากรเพิ่มตามมาตรา ๑๐๒ ตรี อนุมาตรา ๓

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๕} มาตรา ๗๓ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนตามพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

บทบัญญัติในมาตรา ๔๑^{๒๐} ที่กำหนดให้คณะกรรมการฯ อาจใช้มาตรการชั่วคราวโดยประกาศเรียกเก็บอากรชั่วคราวหรือหลักประกันการชำระอากรชั่วคราวตั้งนั้นคณะกรรมการฯ จึงสามารถออกคำสั่งในรูปประกาศคณะกรรมการฯ เพื่อเรียกเก็บหลักประกันอากร อากรชั่วคราว และอากรตอบโต้การทุ่มตลาดได้

ส่วนกรณีขอความเห็นเกี่ยวกับถ้อยคำในร่างประกาศฯ ที่ได้ส่งมาให้พิจารณานั้น เห็นว่า ข้อหารือกรณีนี้มีใช้ประเด็นปัญหาข้อกฎหมายแต่เป็นข้อหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบตามกฎหมาย คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) จึงไม่อาจพิจารณาและให้ความเห็นได้

(ศาสตราจารย์พิเศษ ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๕๕

---

^{๒๐} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น